

Številka zadeve: Up-1303/11, U-I-25/14

Datum odločbe: 21.3.2014

Področje: zdravstveno zavarovanje, pravica do zdravljenja v tujini

Izrek: Prvi odstavek 135. čl. Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (POZZ) je bil v neskladju z ustavo, zato se razveljavi na njem temelječa sodba Delovnega in socialnega sodišča, ki se mu zadeva vrne v ponovno odločanje.

Dodatno: odgovor Zavoda za zdravstveno zavarovanje

Odločitev: soglasno 9:0, brez LM

SAMO ZA: Mozetič, Deisinger, Jadek Pensa, Klampfer, Korpič-Horvat, Petrič, Pogačar, Sovdat, Zobec

POVZETEK ZADEVE:

Pritožnik je uveljavljal povrnitev stroškov zdravljenja v tujini, kar je utemeljeval z neustreznostjo opravljenimi zdravstvenimi storitvami v Sloveniji in s tem, da so mu storitve v tujini omogočile ozdravitev. Sodišča so zahtevo zavrnila, ker naj ne bi bile predhodno izčrpane vse možnosti zdravljenja v tujini, kar so kot pogoj za povrnitev stroškov določala Pravila OZZ.

Ustavno sodišče je ugotovilo, da je pravica do zdravstvenega varstva določena z ustavo in da lahko način njenega uresničevanja in morebitne omejitve določi samo zakon. Veljavni zakon takšnih omejitev ni vseboval, določila pa so jih Pravila OZZ kot podzakonski predpis. S tem je podzakonski predpis izvirno določil pogoje in omejitve za uresničevanje ustavno zagotovljene človekove pravice, kar pa je nedopustno, saj je po ustavi to dopustno storiti le z zakonom.

Odločba US se nanaša izključno na razmerje med predpisi pri uresničevanju oziroma omejevanju ustavnih človekovih pravic, zato ima avtoritarno dimenzijo, nima pa ekonomske dimenzije (ne gre za regulacijo zdravstvenega zavarovanja) niti družbene dimenzije (ne gre za vprašanje enake obravnave različnih skupin zavarovancev).

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	Ekonomska dimenzija v sodbi ni prisotna.				

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	Družbena dimenzija v sodbi ni prisotna.				

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA: vsi	1	1	1		

US zaščiti posameznikove pravice pred posegi s podzakonskimi akti, saj že ustava napotuje, da se izvrševanje pravic uredi z zakonom. Razveljavi tudi sodbo delovnega sodišča (ki so jo potrdila tudi inštančna sodišča) in s tem pritožniku omogoči uveljavitev pravic. Ker pa gre zgolj za uveljavitev iz ustave neposredno izhajajočega stanja in ne še za dodatno zaščito ali širitev pravic, sodbo umestimo na pozicijo 2 (in ne 1). Protisodba bi pomenila, da je v pravice dopustno posegati tudi s podzakonskimi akti, v konkretnem primeru zaradi zaščite finančnih interesov države, kar bi bila pozicija 5.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	<i>Odločitev ne temelji na mednarodnem pravu ali praksi</i>

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	<i>US odloči v nasprotju s stališčem ZZZS.</i>